

Для цього необхідно підвищити ефективність управління процесами водоспоживання за рахунок проведення комплексу заходів щодо здійснення проектування і управління системою водозабезпечення, покращення нормування, обліку і контролю за водокористуванням, перебудови існуючих форм і методів роботи. Важливими є кардинальні зміни в ціноутворенні, організації звітності, системі організації праці робітників галузі [3].

Для впровадження сталих підходів важливо перебудувати свідомість управлінців, водокористувачів, громадськості в цілому. Тому важливим слід вважати дослідження із відношення громадян до сталого водокористування.

Література:

1. Програма дій «Порядок денний на XXI століття». Переклад з англ.: ВГО «Україна. Порядок денний на XXI століття». К.: Інтелсфера, 2000. 360 с.
2. Дорогунцов С.І., Хвесик М.А., Головинський І.Л. та ін. Водне господарство України: сучасний стан та перспективи розвитку. К.: РВПС України НАН України, 2002. 56 с.
3. Сокол Л.М., Підліснюк В.В. Аналіз водокористування в Україні на відповідність сталим підходам. *Екологічна безпека*. 2009. № 3/2009 (7). С. 49-55.

МЕТОДОЛОГІЯ ЯК НАУКА І ПРАКТИКА

Гусакова К.Б.

*Науковий керівник: Бабайлов В.К., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Як слідує з сучасних досліджень по розробці парадигм у наступну постіндустріальну дослідницьку епоху роль методології в управлінні розвитком підприємництва буде зростати небувалими темпами. Тому рішення існуючих проблем методології як науки, так і практики набуває особливої актуальності.

У Вікіпедії Методологія трактується як «вчення ... про методи, способи і стратегії дослідження предмета» [1]. Фактично таке уявлення методології було до останнього часу. У сучасних дослідженнях розуміння методології істотно змінилося. Це пов'язано з кардинальною зміною, поглибленням розуміння основ методології. Але й досі акцент в розумінні методології зміщений на трактування сенсу методології як похідного від методу, або методики. Але методологія відбувається не тільки від термінів «Метод» і «Методики», а й від суфікса, а точніше терміна «логія». При цьому Методологія помилково трактується тільки як наука або теорія, або вчення про метод. Тому метою даного доповіді є усунення цієї помилки.

На думку доповідача, корінь цих помилок – в некоректному перекладі терміна «логія». Справді, як свідчить огляд літературних джерел термін «логія» походить від давньогрецьких термінів «логос» і «логіка». І при всьому різноманітті їх перекладу ні логос, ні логіка не переводяться як наука. Якщо взяти з цих перекладів найголовніше, то доведеться визнати, що логос

необхідно трактувати тільки як слово, як найперший, вищий засіб, ознака появи розуму, як вищий розум. Звідси і біблійне «спочатку було слово»: на початку всього, в тому числі і на початку людини; тобто логос – це світовий розум, притаманний концентрованому поняттю «Бог». Логіка має приблизно такий же сенс, як і логос, а саме як правильне, розумне, тобто, логічне мислення.

З узагальнення результатів проведеного аналізу та виходячи з найважливіших аспектів сучасних досліджень, необхідно логію розуміти як порядок, узгодженість, правильну послідовність, розумність. Тому і методологія – це порядок, узгодженість, правильна послідовність, розумність, як знання, так і практики застосування методу.

Методологія як практика – це методологія дослідження та методологія виробництва [2]. Методологія як знання – це методологія як наука, як теорія, як концепція, як гіпотеза, як ідея. Як наука методологія сформувалася зовсім недавно – після розробки її парадигм. Це було зроблено за допомогою моделі розробки парадигм, представленої в табл. 1.

Таблиця 1

Модель розробки парадигм науки методології

Фундаментальні методики	Методики та результати їх використання		
	визначення об'єкту	визначення проблеми	Методика рішення проблеми
	Об'єкт	Проблема	Результат рішення проблеми
Ідея	Методологія	Невідомість зв'язку методології з методиками	Інтуїція
			Залежність (якісний зв'язок методології з організацією методики економічного аналізу, наприклад). «Методологія пов'язана з організацією методики економічного аналізу»
Гіпотеза	Ідея	Невідомість кількісної залежності	Логіка дискретних фактів
			Закономірність (дискретний якісний та кількісний зв'язок)
Концепція	Гіпотеза	Невідомість суцільний залежності	Логіка доведення, розрахунку
			Закон (доведена, розрахована суцільна закономірність): «Методологія - це організація методики економічного аналізу»
Теорія	Концепція	Закон, не апробований іншими законами	Взаємно апробація
			Закон (апробований іншими законами методології)
Основна теорія	Теорії приватні	Відсутність узагальнення приватних законів	Узагальнення приватних законів методології
			Основний закон «Методологія – це організація будь-яких методик»
Наука методологія	Основна теорія	Основний закон, не апробований Часом	Апробація часом основного закону
			Парадигми методології як стратегії переважної поведінки всього людства в сфері методології

Висновки. У доповіді встановлені два найважливіших аспекти походження методології: Методологія як похідне від методу і методики; і Методологія як похідне від терміна «логія». При цьому показано, що «логія», а значить і «Методологія» означають не тільки науку, вчення, теорію, а й практику. Дані висновки будуть сприяти підвищенню ефективності управління розвитком підприємництва.

Література:

1. Методологія. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 28.01.2019).

2. Бабайлов В.К. Менеджмент: Наука и практика: учебник. Х.: ХНАДУ, 2015. 276 с.

КРЕДИТНИЙ РЕЙТИНГ: РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Железова Д.С.

*Науковий керівник: Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Кредитний рейтинг – це спосіб оцінити, наскільки платоспроможною є людина, яка намагається взяти гроші в борг у банку або іншій фінансовій установі. До недавнього часу розрахунок такого рейтингу був досить традиційним – оцінювалася поточна кредитна історія, рівень доходів і наявність боргів. Але з розвитком технологій кількість показників, які вплинуть на рішення кредитора, зростає.

Хороший кредитний рейтинг є необхідною умовою значних придбань (наприклад, для великого будинку), а в деяких країнах навіть для працевлаштування. Сучасні технології (електронна освіта та штучний інтелект) сприяють більшій ефективності оцінки кредитоспроможності.

Кредитний рейтинг являє собою тризначне число, що визначає кредитоспроможність особи на підставі зіставлення фінансової поведінки та кредитного ризику. Щоб прийняти рішення щодо можливості надання кредиту та стосовну його терміну, провайдерами традиційно використовується метод логістичної регресії.

Також скорингові моделі розраховують вірогідність того, що протягом наступних двох років клієнтом буде прострочено кредит більш ніж на три місяці.

Традиційна модель розрахунку кредитного рейтингу заснована на аналізі

35 % – платіжної історії;

30 % – боргового навантаження;

15 % – довжини кредитної історії;

10 % – типу використовуваних кредитів;

10 % – запитів на нові кредити.